

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA,
PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
2. prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje i
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa.

Usklađenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014., u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU).

ODJELJAK 2.

Pojmovi

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. „*država članica*“ je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru
2. „*kreditna institucija*“ je kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 176, 27.6.2013.)
3. „*kreditni transfer*“ je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za iznos novčanih sredstava prenesen platnom transakcijom ili nizom platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj

4. „*izravno terećenje*“ je nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja
5. „*nacionalna platna transakcija*“ ili „*nacionalna platna usluga*“ je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom koji uređuje platni promet
6. „*nadležno tijelo*“ je tijelo koje je imenovala država članica kao nadležno, a u Republici Hrvatskoj nadležna tijela su Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat
7. „*naknade*“ jesu sve naknade i troškovi koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s tim uslugama
8. „*nalog za plaćanje*“ je instrukcija koju platitelj ili primatelj plaćanja daje svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije
9. „*novčana sredstva*“ jesu novčanice i kovani novac, elektronički novac u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje institucija za elektronički novac te novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga (knjižni novac)
10. „*okvirni ugovor*“ je ugovor o platnim uslugama kojim se uređuje buduće izvršenje platnih transakcija, a koji sadržava uvjete otvaranja i vođenja računa za plaćanje
11. „*osnovni račun*“ je račun za plaćanje koji ima obilježja iz članka 23. ovoga Zakona
12. „*pasivna kamatna stopa*“ je kamatna stopa po kojoj pružatelj platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje
13. „*platitelj*“ je fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i daje nalog ili suglasnost za plaćanje s tog računa ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje
14. „*platni instrument*“ je svako personalizirano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između potrošača i pružatelja platnih usluga koje potrošač primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje
15. „*platna transakcija*“ je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su osnovne obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
16. „*platna usluga*“ je usluga koja je kao platna usluga uređena u zakonu kojim se uređuje platni promet
17. „*potrošač*“ je svaka fizička osoba koja djeluje izvan svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja
18. „*prebacivanje*“ ili „*usluga prebacivanja*“ je usluga iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona
19. „*prekogranična platna transakcija*“ ili „*prekogranična platna usluga*“ je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga, od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom koji uređuje platni promet, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice

20. „*prešutno prekoračenje*“ je iznos novčanih sredstava koji pružatelj platnih usluga prešutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje ili iznos ugovorenog prekoračenja
21. „*primatelj plaćanja*“ je fizička ili pravna osoba za koju su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije
22. „*pružatelj platnih usluga*“ je osoba koja prema zakonu kojim se uređuje platni promet smije pružati platne usluge
23. „*pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos*“ ili „*PPU-prenositelj*“ je pružatelj platnih usluga koji prenosi informacije potrebne za prebacivanje
24. „*pružatelj platnih usluga koji je primatelj*“ ili „*PPU-primatelj*“ je pružatelj platnih usluga koji prima informacije potrebne za prebacivanje
25. „*radni dan*“ znači dan na koji posluje pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija
26. „*račun za plaćanje*“ je račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može barem uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primati platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe
27. „*ugovoreno prekoračenje*“ je iznos novčanih sredstava koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje, a koji pružatelj platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču na temelju ugovora
28. „*usluge povezane s računom za plaćanje*“ jesu sve usluge u vezi s otvaranjem, vođenjem i zatvaranjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na temelju čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. ožujka 1931. i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama od 7. lipnja 1930. i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu stranke tih konvencija, bonova, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije te ugovoreno prekoračenje i prešutno prekoračenje
29. „*trajni nalog*“ je instrukcija koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga koji vodi platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume
30. „*trajni nosač podataka*“ je svako sredstvo koje potrošaču omogućuje pohranu informacija upućenih njemu osobno na način da su mu one dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje reproduciranje pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku
31. „*treća zemlja*“ je država koja nije država članica
32. „*zakonito boravište u Europskoj uniji*“ je pravo fizičke osobe boraviti u državi članici na temelju prava Europske unije ili prava države članice, uključujući potrošača koji nema stalnu adresu i tražitelja azila na temelju Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., njezina Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

POGLAVLJE II.
TRANSPARENTNOST I USPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S
RAČUNOM ZA PLAĆANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 4.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Informativni dokument o naknadama i pojmovnik

Članak 5.

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je, prije nego što se potrošač obveže ponudom ili okvirnim ugovorom o računu za plaćanje, i to dovoljno unaprijed kako bi potrošač imao vremena za donošenje odluke o sklapanju ugovora, dati potrošaču informativni dokument o naknadama za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje iz popisa iz stavka 9. ovoga članka na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka.

(2) Zajedno s informativnim dokumentom iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču dati i sve prethodne informacije za sklapanje okvirnog ugovora u skladu s odredbama zakona kojim je uređen platni promet kao i sve prethodne informacije za sklapanje ugovora o kreditu u skladu s odredbama zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje.

(3) Informativni dokument o naknadama mora:

1. sadržavati nazive svih usluga iz popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka i naknade za one od tih usluga koje pruža, a ako ne pruža pojedinu od tih usluga, naznaku da tu uslugu ne pruža
2. biti kratak i samostalan dokument, napisan jasno, lako razumljivim riječima te slovima lako čitljive veličine
3. biti točan i ne smije biti zavaravajući
4. imati naziv „Informativni dokument o naknadama“ i zajednički simbol na vrhu prve stranice u svrhu razlikovanja od drugih dokumenata
5. biti jednako razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji, ako je izvorna verzija bila u boji
6. imati izjavu o tome da sadržava naknade za najreprezentativnije usluge obuhvaćene popisom najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka i da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama, uključujući i naknade za usluge koje nisu na tom popisu, navedene u drugim dokumentima
7. biti napisan na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga

8. sadržavati naknade u službenoj valuti Republike Hrvatske, a u drugoj valuti samo ako je tako ugovoreno između pružatelja platnih usluga i potrošača u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje i
9. biti u formatu i sa strukturom određenom provedbenim tehničkim standardom koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 4. stavka 6. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1093/2010).

(4) Ako se jedna ili više usluga nudi kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, informativni dokument o naknadama mora sadržavati naknadu za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihovu količinu kao i dodatnu naknadu za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.

(5) Pružatelj platnih usluga dužan je učiniti dostupnim potrošaču pojmovnik koji mora obuhvatiti barem nazive i definicije usluga iz popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka.

(6) Pojmovnik pružatelja platnih usluga mora biti napisan:

1. jasno i lako razumljivim riječima i slovima lako čitljive veličine te ne smije biti zavaravajući i
2. na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga.

(7) Informativni dokument o naknadama i pojmovnik moraju u svakom trenutku biti lako dostupni potrošaču, uključujući i potrošača koji nije korisnik platnih usluga pružatelja platnih usluga, i to u:

1. elektroničkom obliku na internetskim stranicama pružatelja platnih usluga, ako je to moguće i
2. prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošač ima pristup.

(8) Na zahtjev potrošača pružatelj platnih usluga dužan je besplatno dati potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik na papiru ili na drugom trajnom nosaču podataka kojim se pružatelj platnih usluga uobičajeno koristi u tu svrhu.

(9) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom utvrđuje popis od najmanje 10, a najviše 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje s nazivima i definicijama usluga kojima se potrošači najčešće koriste i koje potrošače izlažu najvećem ukupnom ili pojedinačnom trošku te koje podliježu naknadi najmanje jednog pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj.

(10) Popis najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka Hrvatska narodna banka utvrđuje na način da se koristi, u mjeri u kojoj je to moguće, terminologijom regulatornoga tehničkog standarda s nazivima i definicijama usluga koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članaka 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(11)² Hrvatska narodna banka svake čet^{te} godine nakon objave popisa najreprezentativnijih usluga iz stavka 9. ovoga članka procjenjuje i prema potrebi ažurira taj popis. Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o ishodu svoje procjene i, ako je primjenjivo, o tom ažuriranom popisu.

Izvešće o naknadama

Članak 6.

(1) Ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim je uređen platni promet koje se odnose na obvezu informiranja o izvršenim platnim transakcijama te odredbe zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje koje se odnose na obveze u vezi s ugovorom o dopuštenom prekoračenju na tekućem računu, pružatelj platnih usluga dužan je za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje najmanje jednom godišnje besplatno dati ili učiniti dostupnim potrošaču izvješće o svim obračunatim naknadama i kamatama iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Potrošač pri ugovaranju načina davanja izvješća o naknadama iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na izbor načina na koji će primiti to izvješće.

(3) Pružatelj platnih usluga dužan je pri ugovaranju načina davanja izvješća o naknadama iz stavka 1. ovoga članka ponuditi potrošaču primanje izvješća o naknadama na papiru.

(4) Neovisno o ugovorenom načinu davanja izvješća, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču, na njegov zahtjev, dostaviti izvješće o naknadama na papiru.

(5) Izvješće o naknadama mora:

1. sadržavati:

- a) naknadu obračunatu za svaku uslugu i informaciju o tome koliko je puta ta usluga korištena tijekom odnosnog razdoblja, a ako je više usluga obuhvaćeno paketom, naknadu koja je obračunata za cijeli paket, informaciju o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u odnosnom razdoblju te dodatnu naknadu koja je obračunata za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket
- b) ukupne iznose naknada obračunatih tijekom odnosnog razdoblja za svaku uslugu, za svaki pruženi paket usluga i za usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket
- c) kamatnu stopu na ugovoreno prekoračenje ako se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos zaračunatih kamata na ugovoreno prekoračenje u odnosnom razdoblju
- d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos kamata koje je potrošač ostvario u odnosnom razdoblju i
- e) ukupni iznos svih obračunatih naknada za sve usluge pružene tijekom odnosnog razdoblja.

2. koristiti se, u mjeri u kojoj je to moguće, pojmovima određenima u popisu najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona

3. biti napisano jasno, lako razumljivim riječima te slovima lako čitljive veličine

4. biti točno i ne smije biti zavaravajuće
5. imati naziv „Izvešće o naknadama“ i zajednički simbol na vrhu prve stranice u svrhu razlikovanja od drugih dokumenata
6. biti napisano na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom te na bilo kojem drugom jeziku dogovorenom između potrošača i pružatelja platnih usluga
7. sadržavati naknade u službenoj valuti Republike Hrvatske, a u drugoj valuti samo ako je to ugovoreno između pružatelja platnih usluga i potrošača u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje i
8. biti u formatu i sa strukturom određenom provedbenim tehničkim standardom koji kao delegirani akt donosi Europska komisija na temelju članka 5. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članka 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

ODJELJAK 2.

Informacije za potrošače

Članak 7.

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima kao i u ugovorima koje sklapa s potrošačem koristiti se pojmovima iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona.

(2) U informacijama iz stavka 1. ovoga članka pružatelj platnih usluga za označavanje svojih usluga, uz pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona, može se koristiti i svojim nazivima.

(3) Pružatelj platnih usluga može u informativnom dokumentu o naknadama iz članka 5. ovoga Zakona i izvješću o naknadama iz članka 6. ovoga Zakona uz pojmove iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona koristiti se i svojim nazivima usluga pod uvjetom da se tim nazivima koristi kao sekundarnim oznakama za usluge iz tog popisa.

Usporedba naknada

Članak 8.

(1) Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje usporedbu naknada koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za usluge navedene u popisu najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona.

(2) Objava usporedbe naknada iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

1. jasne i objektivne kriterije na temelju kojih se provodi usporedba naknada
2. ažurne informacije napisane jasno, lako razumljivim riječima, korištenjem pojmova iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona te oznaku vremena posljednjeg ažuriranja

3. cjelovit pregled tržišta ili njegova znatna dijela s jasnom naznakom prije prikaza same usporedbe naknada ~~č~~ objava usporedbe naknada nije cjelovit pregled tržišta
4. uputu o načinu prijave netočnih informacija u objavi usporedbe naknada.

(3) Pružatelj platnih usluga dužan je na svojoj internetskoj stranici osigurati poveznicu s internetskom stranicom iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom određuje podatke koje su joj pružatelji platnih usluga dužni dostaviti za potrebe objave usporedbe naknada iz stavka 1. ovoga članka te način i rokove za dostavu tih podataka.

Račun za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom

Članak 9.

(1) Ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s proizvodom ili uslugom koja nije povezana s računom za plaćanje, pružatelj platnih usluga dužan je obavijestiti potrošača o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno.

(2) Ako je račun za plaćanje moguće ugovoriti samostalno, pružatelj platnih usluga dužan je pružiti potrošaču informacije o troškovima i naknadama za svaki od proizvoda i usluga koji se nude u paketu iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu ugovoriti posebno.

POGLAVLJE III.

PREBACIVANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 10.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Pružanje usluge prebacivanja

Članak 11.

(1) Pružatelji platnih usluga dužni su pružati uslugu prebacivanja na zahtjev potrošača ako:

1. se oba pružatelja platnih usluga nalaze na području Republike Hrvatske i
2. PPU-primatelj već vodi račun za plaćanje, ili potrošaču može otvoriti taj račun, u istoj valuti u kojoj je račun koji vodi PPU-prenositelj.

(2) Usluga prebacivanja sastoji se u prijenosu s PPU-prenositelja na PPU-primatelja:

1. informacija o svim ili određenim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim i pravim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje i/ili
 2. dijela ili cijeloga pozitivnog stanja računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi
- uz zatvaranje ili bez zatvaranja računa za plaćanje kod PPU-prenositelja.

(3) Opseg usluge prebacivanja određuje potrošač u punomoći koju predaje PPU-primatelju prema članku 13. ovoga Zakona.

Informacije o usluzi prebacivanja

Članak 12.

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je učiniti dostupnim potrošaču informacije o:

1. obvezama PPU-prenositelja i PPU-primatelja u svakom pojedinom stadiju postupka prebacivanja iz članaka 13. do 16. ovoga Zakona
2. rokovima za izvršenje svake pojedine radnje u postupku prebacivanja
3. naknadama, ako ih ima, koje se naplaćuju u postupku prebacivanja
4. podacima koje treba dostaviti potrošač
5. pravu na prigovor pružatelju platnih usluga, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona i
6. svim ovlaštenjima koja mogu biti sadržana u punomoći potrošača za prebacivanje, uz naznaku da potrošač sam izabire opseg ovlaštenja koja daje u toj punomoći.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka moraju biti dostupne potrošaču bez naknade, i to:

1. na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka na vidljivom mjestu u svim prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošač ima pristup i
2. u elektroničkom obliku na internetskoj stranici pružatelja platnih usluga.

(3) Na zahtjev potrošača, pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču besplatno dati informacije iz stavka 1. ovoga članka na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka kojim se pružatelj platnih usluga obično koristi u tu svrhu.

Punomoć potrošača za prebacivanje

Članak 13.

(1) PPU-primatelj započinje uslugu prebacivanja nakon što od potrošača primi punomoć za prebacivanje. Ako su dva ili više potrošača imatelji istog računa za plaćanje, punomoć moraju dati svi imatelji.

(2) Punomoć za prebacivanje mora sadržavati:

1. izričito ovlaštenje PPU-prenositelju za provođenje svake pojedine radnje koju PPU-primatelj, po izboru potrošača, zahtijeva od PPU-prenositelja prema članku 14. ovoga Zakona
2. izričito ovlaštenje PPU-primatelju za provođenje svake pojedine radnje iz članka 16. stavka 1. točaka 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona koju izabere potrošač i
3. datum od kojeg se trajni nalozi za kreditne transfere i izravna terećenja moraju početi izvršavati s računa za plaćanje koji potrošač želi otvoriti ili koji već ima kod PPU-primatelja.

(3) U punomoći iz stavka 2. ovoga članka potrošač može odrediti koje dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere te ovlaštenja za izravno terećenje treba prebaciti.

(4) Datum iz stavka 2. točke 3. ovoga članka ne smije biti raniji od šestoga radnog dana od dana kada je PPU-primatelj zaprimio tražene podatke od PPU-prenositelja.

(5) PPU-primatelj dužan je informirati potrošača o najranijem datumu iz stavka 4. ovoga članka koji potrošač može odrediti u punomoći.

(6) Punomoć mora biti napisana na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom, što ne isključuje mogućnost da PPU-primatelj, PPU-prenositelj i potrošač ugovore istodobnu primjenu drugog jezika.

(7) Punomoć mora biti u pisanom obliku, a PPU-primatelj dužan je potrošaču dati ili učiniti dostupnim primjerak potpisane punomoći.

Zahtjev PPU-primatelja prema PPU-prenositelju

Članak 14.

U roku od dva radna dana od primitka punomoći iz članka 13. ovoga Zakona, PPU-primatelj dužan je zatražiti od PPU-prenositelja da, ako je tako predviđeno u punomoći za prebacivanje, učini sljedeće:

1. proslijedi PPU-primatelju, a potrošaču ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere sa svim podacima iz tih naloga te dostupne podatke o suglasnostima za izravna terećenja koja se prebacuju
2. proslijedi PPU-primatelju, a potrošaču ako je on to izričito zatražio, dostupne podatke o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima za koje se suglasnost daje primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja, a koji su izvršeni na računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci
3. prestane prihvaćati izravna terećenja navedena u punomoći od datuma navedenog u punomoći, ako PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima otvoren kod PPU-primatelja
4. prestane prihvaćati dolazne kreditne transfere navedene u punomoći s učinkom od datuma navedenog u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) da PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja i
- b) da je potrošač zatvorio račun za plaćanje u skladu s točkom 7. ovoga članka
- 5. obustavi trajne naloge navedene u punomoći s učinkom od datuma navedenog u punomoći
- 6. prenese iznos pozitivnog stanja naveden u punomoći na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja na datum naveden u punomoći
- 7. zatvori račun za plaćanje kod PPU-prenositelja na datum naveden u punomoći.

Obveze PPU-prenositelja

Članak 15.

(1) Po primitku zahtjeva iz članka 14. ovoga Zakona, PPU-prenositelj, u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona, obavlja sljedeće:

- 1. šalje PPU-primatelju podatke iz članka 14. točaka 1. i 2. ovoga Zakona u roku od pet radnih dana
- 2. prestaje prihvaćati u punomoći navedena izravna terećenja računa za plaćanje koji potrošač ima kod njega od datuma navedenog u punomoći ako PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja
- 3. prestaje prihvaćati dolazne kreditne transfere s učinkom od datuma navedenog u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da PPU-prenositelj nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja i
 - b) da je potrošač zatvorio račun u skladu s točkom 6. ovoga stavka
- 4. obustavlja trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u punomoći
- 5. prenosi iznos pozitivnog stanja naveden u punomoći s računa za plaćanje koji potrošač ima kod njega na račun za plaćanje koji potrošač ima kod PPU-primatelja, na datum naveden u punomoći
- 6. ne dovodeći u pitanje odredbe okvirnog ugovora između PPU-prenositelja i potrošača i odredbe zakona kojim je uređen platni promet o otkaznom roku potrošača, zatvara račun za plaćanje na datum naveden u punomoći ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) da potrošač nema nepodmirenih obveza prema PPU-prenositelju po tom računu i
 - b) da su obavljene radnje iz točaka 1., 2., 4. i 5. ovoga stavka.

(2) Ako na računu za plaćanje ima nepodmirenih obveza koje sprječavaju zatvaranje tog računa prema stavku 1. točki 6. ovoga članka, PPU-prenositelj dužan je o tome odmah obavijestiti potrošača.

(3) Ne dovodeći u pitanje odredbe zakona kojim je uređen platni promet o blokadi platnog instrumenta, PPU-prenositelj ne smije blokirati platni instrument prije datuma navedenog u punomoći.

Ostale obveze PPU-primatelja

Članak 16.

(1) U roku od pet radnih dana od primitka podataka iz članka 14. točaka 1. i 2. ovoga Zakona te u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona i u skladu s podacima koje mu je pružio PPU-prenositelj i/ili potrošač, PPU-primatelj je dužan:

1. uspostaviti trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač te ih početi izvršavati od datuma navedenog u punomoći
2. obaviti sve potrebne pripremne radnje za prihvaćanje izravnih terećenja te ih početi prihvaćati od datuma navedenog u punomoći
3. obavijestiti potrošača o njegovim pravima iz članka 5. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012.) ako se primjenjuje
4. obavijestiti platitelje koji zadaju ponavljajuće dolazne kreditne transfere na račun za plaćanje navedene u punomoći o podacima o računu za plaćanje otvorenom kod PPU-primatelja te proslijediti platiteljima kopiju punomoći. Ako PPU-primatelj nema sve potrebne podatke za obavijest, dužan je od potrošača ili PPU-prenositelja zatražiti podatke koji nedostaju
5. obavijestiti primatelje plaćanja koji se izravnim terećenjem namiruju s računa za plaćanje navedene u punomoći o podacima o računu za plaćanje otvorenom kod PPU-primatelja i o datumu od kada će se izravna terećenja početi izvršavati s tog računa za plaćanje te proslijediti primateljima plaćanja kopiju punomoći. Ako PPU-primatelj nema sve potrebne podatke za obavijest, dužan je od potrošača ili PPU-prenositelja zatražiti podatke koji nedostaju.

(2) Potrošač može sam dati platiteljima i/ili primateljima plaćanja podatke iz stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga članka, umjesto da za to ovlasti PPU-primatelja. U tom slučaju, PPU-primatelj dužan je u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti potrošaču pisanu obavijest koja mora sadržavati podatke o računu za plaćanje i datum koji je u punomoći za prebacivanje naveo potrošač kao datum od kada PPU-primatelj mora početi izvršavanje ponavljajućih dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja.

ODJELJAK 2.

Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje

Članak 17.

(1) Pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču koji kod njega ima otvoren račun za plaćanje, a koji želi otvoriti ili već ima otvoren račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga u drugoj državi članici, na njegov zahtjev:

1. besplatno dostaviti:

- a) popis sa svim podacima o aktivnim trajnim naložima za kreditne transfere i ovlaštenjima za izravna terećenja za koja je platitelj dao suglasnost svojem pružatelju platnih usluga
- b) dostupne podatke o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima za koja je platitelj dao suglasnost primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja, a koji su izvršeni s računa za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci

2. prenijeti iznos pozitivnog stanja koji odredi potrošač s njegova računa za plaćanje na račun za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga u drugoj državi članici pod uvjetom da zahtjev sadržava sve podatke koji omogućuju identifikaciju novog pružatelja platnih usluga i računa za plaćanje kod tog pružatelja platnih usluga i/ili

3. zatvoriti račun za plaćanje.

(2) Ne dovodeći u pitanje odredbe okvirnog ugovora između pružatelja platnih usluga i potrošača i odredbe zakona kojim je uređen platni promet o otkaznom roku okvirnog ugovora, pružatelj platnih usluga dužan je izvršiti zatražene radnje iz stavka 1. ovoga članka u roku koji odredi potrošač.

(3) Rok iz stavka 2. ovoga članka ne može biti raniji od šestoga radnog dana od primitka zahtjeva potrošača, osim ako između pružatelja platnih usluga i potrošača postoji drugačiji sporazum.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pružatelj platnih usluga nije dužan izvršiti zatražene radnje ako na računu za plaćanje ima nepodmirenih obveza prema tom pružatelju platnih usluga.

(5) Ako na računu za plaćanje ima nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji, pružatelj platnih usluga dužan je o tome odmah po podnošenju zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka obavijestiti potrošača.

ODJELJAK 3.

*Naknade povezane s uslugom prebacivanja***Članak 18.**

(1) PPU-prenositelj i PPU-primatelj dužni su osigurati potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim naložima i izravnim terećenjima koje on ima kod tih pružatelja platnih usluga.

(2) PPU-prenositelj ne smije naplatiti naknadu potrošaču ili PPU-primatelju za davanje podataka koje od njega prema članku 14. ovoga Zakona zatraži PPU-primatelj.

(3) Na naknadu za zatvaranje računa za plaćanje primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen platni promet o naknadama u vezi s otkazom okvirnog ugovora.

(4) Ako PPU-prenositelj i PPU-primatelj naplaćuju potrošaču naknade za usluge iz članaka od 14. do 16. ovoga Zakona koje nisu navedene u stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, te naknade moraju biti razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.

Odgovornost pružatelja platnih usluga

Članak 19.

(1) Pružatelj platnih usluga koji je uključen u postupak prebacivanja dužan je bez odgađanja nadoknaditi potrošaču imovinsku štetu, uključujući naknade i kamate, koju je potrošač pretrpio zbog toga što taj pružatelj platnih usluga nije u cijelosti ili djelomično ispunio svoje obveze iz ovoga Poglavlja.

(2) Odgovornost iz stavka 1. ovoga članka isključena je u slučaju iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje pružatelj platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao utjecati i čije se posljedice ne bi mogle izbjeći unatoč postupanju s potrebnom pozornošću kao i u slučaju kad je pružatelj platnih usluga bio dužan primijeniti drugi propis.

(3) Odgovornost iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se u skladu s općim pravilima o odgovornosti za štetu.

POGLAVLJE IV.

PRAVO NA RAČUN ZA PLAĆANJE

ODJELJAK 1.

Primjena odredbi ovoga Poglavlja

Članak 20.

Odredbe ovoga Poglavlja primjenjuju se samo na kreditne institucije osnovane u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija osnovanih u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje nude osnovni račun.

Zabrana diskriminacije

Članak 21.

(1) Kreditna institucija ne smije diskriminirati potrošača koji podnosi zahtjev za otvaranje računa za plaćanje i/ili se koristi računom za plaćanje na osnovi njegova državljanstva ili mjesta boravka ili bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje o temeljnim pravima Europske unije ako taj potrošač ima zakonito boravište u Europskoj uniji.

(2) Kreditna institucija ne smije postavljati uvjete za otvaranje i korištenje osnovnog računa koji po bilo kojoj osnovi diskriminiraju potrošače.

*Osnovni račun***Članak 22.**

(1) Potrošač koji ima zakonito boravište u Europskoj uniji i potrošač koji nije dobio dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, imaju pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa.

(2) Osnovni račun je račun za plaćanje koji ima sva obilježja iz članka 23. ovoga Zakona.

(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, a ostale ga kreditne institucije mogu nuditi.

(4) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču na njegov zahtjev otvoriti osnovni račun u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.

(5) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Kreditna institucija može kao dokaz nepostojanja razloga za odbijanje iz stavka 5. ovoga članka prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren takav račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj ili da će takav račun za plaćanje biti zatvoren.

(7) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(8) U slučaju odbijanja iz stavka 7. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(9) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa iz razloga navedenih u stavcima 5. ili 7. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Za takvu obavijest kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.

(10) Obavijest iz stavka 9. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor kreditnoj instituciji, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(11) Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.

(12) Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su vezani uz osnovni račun potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu.

Obilježja osnovnog računa

Članak 23.

(1) Osnovni račun obuhvaća:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje
3. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu i
4. usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija:
 - a) izravnih terećenja
 - b) platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta i
 - c) kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva.

(2) Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stavka 1. ovoga članka u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun.

(3) Osnovni račun mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(4) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(6) Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

ODJELJAK 2.

Naknade povezane s osnovnim računom

Članak 24.

(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne osim naknada za platne transakcije putem kreditnih

kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesečnu isplaćenu neto plaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim neto plaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i
2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, naknada za osnovni račun potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim neto plaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj).

(5) Naknada iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća sve usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koje nisu platne transakcije i 10 nacionalnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih nacionalnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog bankarstva.

(7) Ako bi zbog promjene prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku iz stavka 4. ovoga članka naknada koju kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka bila viša od najviše dozvoljene naknade prema stavku 4. ovoga članka, takva naknada neće činiti povredu odredbe stavka 4. ovoga članka ako izmjena te naknade stupi na snagu u roku od tri mjeseca od dana objave takvog priopćenja Državnog zavoda za statistiku.

(8) Odredba stavka 7. ovoga članka ne dovodi u pitanje primjenu odredbi o izmjenama okvirnog ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet.

(9) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(10) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe korisnika smještaja
3. naknada za redovito studiranje
4. osobne invalidnine

5. doplatka za pomoć i njegu i
6. naknade do zaposlenja.

(11) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(12) Ako osnovni račun potrošača iz bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.

Opće i prethodne informacije o osnovnom računu

Članak 25.

(1) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču besplatno učiniti dostupnim informacije o uslugama koje nudi u okviru tog računa, uvjetima korištenja tih usluga, o naknadama koje potrošač plaća za njihovo korištenje te dati pojašnjenja u vezi s tim uslugama.

(2) Kreditna institucija dužna je informacije iz stavka 1. ovoga članka dati na način da potrošaču bude jasno da ga otvaranje i korištenje osnovnog računa ne obvezuje na ugovaranje bilo koje dodatne usluge.

Raskid okvirnog ugovora o osnovnom računu

Članak 26.

(1) Ako ovim člankom nije propisano drugačije, na prestanak okvirnog ugovora o osnovnom računu primjenjuju se odredbe o raskidu i otkazu ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet i zakona kojim su uređeni obvezni odnosi.

(2) Kreditna institucija može raskinuti okvirni ugovor o osnovnom računu samo u sljedećim slučajevima, ako:

1. se potrošač koristi osnovnim računom u nezakonite svrhe
2. po osnovnom računu nije izvršena niti jedna transakcija u razdoblju dužem od 24 mjeseca neprekidno
3. je potrošač u svrhu otvaranja osnovnog računa dao netočne informacije, a na temelju točnih informacija kreditna institucija bila bi dužna odbiti zahtjev za otvaranje tog računa
4. potrošač više nema zakonito boravište u Europskoj uniji ili
5. je potrošač u Republici Hrvatskoj nakon otvaranja osnovnog računa otvorio drugi račun za plaćanje putem kojega se može koristiti uslugama iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(3) Ako kreditna institucija namjerava raskinuti okvirni ugovor iz razloga navedenih u stavku 2. točkama 2., 4. i 5. ovoga članka, dužna je pisanim putem obavijestiti potrošača o razlogu za raskid i pozvati ga da taj razlog otkloni u roku od najmanje dva mjeseca. Ako potrošač ne otkloni razlog raskida i to ne dokaže u određenom roku, okvirni ugovor o osnovnom računu raskida se istekom tog roka.

(4) Ako kreditna institucija raskida okvirni ugovor iz razloga navedenih u stavku 2. točkama 1. i 3. ovoga članka, raskid okvirnog ugovora proizvodi pravne učinke odmah u trenutku dostave potrošaču obavijesti o raskidu.

(5) Obavijest iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati razlog raskida, osim ako bi navođenje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti ili javnom interesu.

(6) Kreditna institucija za obavijest iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ne smije naplatiti naknadu.

(7) Obavijest iz stavaka 3. i 4. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor pružatelju platnih usluga, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

Izvješćivanje Hrvatske narodne banke

Članak 27.

(1) Pružatelji platnih usluga dužni su izvještavati Hrvatsku narodnu banku u skladu s propisom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Hrvatska narodna banka u statističke i/ili nadzorne svrhe podzakonskim propisom određuje sadržaj izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu te rokove i način dostave tih izvješća.

POGLAVLJE V.

NADLEŽNA TIJELA, SURADNJA I IZVANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Nadzor

Članak 28.

(1) Nadzor nad pružateljima platnih usluga u primjeni ovoga Zakona, delegiranih akata Europske komisije donesenih na temelju članka 3. stavka 4., članka 4. stavka 6. i članka 5. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članaka 10. do 15. Uredbe (EU) 1093/2010 i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat.

(2) Ako ovim Zakonom nije određeno drugačije, Hrvatska narodna banka obavlja nadzor iz stavka 1. ovoga članka na način propisan posebnim zakonima kojima se uređuje poslovanje pojedinog pružatelja platnih usluga.

(3) Ministarstvo financija, Financijski inspektorat obavlja nadzor iz stavka 1. ovoga članka u skladu s ovlastima propisanim zakonom kojim se uređuju djelokrug, nadležnost i ovlasti Financijskog inspektorata Republike Hrvatske.

(4) Nadležna tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su čuvati tajnost svih podataka koje su saznala u izvršavanju svojih ovlasti na temelju ovoga Zakona te ih ne smiju otkriti drugim osobama i tijelima.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, povredom čuvanja tajnosti podataka ne smatra se sljedeće:

1. davanje podataka u agregiranom obliku iz kojih nije moguće utvrditi osobne ili poslovne podatke
2. davanje podataka u slučajevima i na način predviđen ovim Zakonom
3. dostavljanje podataka za potrebe provođenja kaznenog postupka ili postupka koji mu prethodi, a to pisanim putem zatraži ili naloži nadležni sud, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranoga kriminaliteta, državno odvjetništvo ili Ministarstvo unutarnjih poslova ako mu je to pisanim putem naložilo državno odvjetništvo ili to pisanim putem zatraži tijelo iz druge države članice ovlašteno u kaznenom postupku
4. razmjenjivanje podataka u skladu s drugim zakonima i pravom Europske unije.

(6) Odredbe stavka 4. ovoga članka odnose se i na sve fizičke osobe koje u bilo kojem svojstvu rade ili su radile u nadležnim tijelima iz stavka 1. ovoga članka te na revizore i stručne osobe koje obavljaju ili su obavljale poslove po nalogu tih nadležnih tijela.

(7) Sve osobe, tijela i njihovi zaposlenici koji su na temelju stavka 5. točaka od 2. do 4. ovoga članka primili podatke iz stavka 4. ovoga članka dužni su se njima koristiti isključivo u svrhu za koju su dani te ih ne smiju priopćiti ili učiniti dostupnima trećim osobama, osim u slučajevima propisanim zakonom.

Suradnja s nadležnim tijelima drugih država članica

Članak 29.

(1) Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat kao tijela nadležna za nadzor nad pružateljima platnih usluga u primjeni ovoga Zakona surađuju međusobno i s tijelima drugih država članica nadležnima za izvršavanje i primjenu nacionalnih propisa koji reguliraju račun za plaćanje.

(2) Hrvatska narodna banka ujedno je tijelo Republike Hrvatske za kontakt s nadležnim tijelima drugih država članica iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Suradnja s nadležnim tijelima drugih država članica iz stavka 1. ovoga članka sastoji se u međusobnom pružanju pomoći, a osobito u razmjeni podataka i suradnji u provođenju istražnih i nadzornih aktivnosti.

(4) Razmjena podataka iz stavka 3. ovoga članka između Hrvatske narodne banke i tijela drugih država članica određenih za kontakt provodi se bez neopravdanog odgađanja.

(5) Davanje podataka u okviru suradnje iz stavka 3. ovoga članka nije povreda obveze čuvanja povjerljivih podataka.

(6) Hrvatska narodna banka pri davanju podataka nadležnom tijelu druge države članice može naznačiti da se ti podaci ne smiju davati trećima bez njezine izričite suglasnosti.

(7) Hrvatska narodna banka dužna je podatke primljene prema stavku 3. ovoga članka čuvati kao povjerljive. Ako nadležno tijelo druge države članice pri davanju podataka naznači da se ti podaci ne smiju davati trećima bez njegove izričite suglasnosti, Hrvatska narodna banka takvim će se podacima koristiti isključivo u svrhu u koju ih je primila.

(8) Hrvatska narodna banka može odbiti zahtjev za suradnju iz stavka 3. ovoga članka u sljedećim slučajevima, ako:

1. bi zatražena radnja mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni interes Republike Hrvatske
2. su pred tijelima Republike Hrvatske već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje u vezi s kojima je zatražena suradnja i/ili
3. je u Republici Hrvatskoj već donesena pravomoćna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u vezi s kojima je zatražena suradnja.

(9) O odbijanju i razlozima odbijanja suradnje iz stavka 8. ovoga članka Hrvatska narodna banka obavještava nadležno tijelo druge države članice koje je zatražilo suradnju.

(10) U slučaju da Hrvatska narodna banka ili nadležno tijelo druge države članice odbije zahtjev za suradnju ili ne postupi po takvom zahtjevu u razumnom roku, tijelo čijem zahtjevu nije udovoljeno može zatražiti posredovanje Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Izvansudsko rješavanje sporova

Članak 30.

(1) Ako potrošač smatra da je pružatelj platnih usluga postupio protivno odredbama ovoga Zakona, ima pravo na prigovor pružatelju platnih usluga, pravo na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i pravo na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora.

(2) Na prigovor pružatelju platnih usluga i na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o prigovoru pružatelju platnih usluga i odredbe o pritužbi nadležnom tijelu iz zakona kojim je uređen platni promet.

(3) Na dužnost davanja informacija o postupku i o tijelima za mirenje odnosno alternativno rješavanje potrošačkih sporova te na postupak mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkih sporova, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe o informiranju korisnika platnih usluga i odredbe o mirenju odnosno alternativnom rješavanju potrošačkih sporova iz zakona kojim je uređen platni promet te odredbe posebnih propisa kojima se uređuje mirenje odnosno alternativno rješavanje potrošačkih sporova.

POGLAVLJE VI.
PREKRŠAJNE ODREDBE

ODJELJAK 1.

Teži prekršaji

Članak 31.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna, ako:

1. potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona
2. potrošaču ne da prethodne informacije iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona istodobno s informativnim dokumentom o naknadama
3. informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu s člankom 5. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona
4. potrošaču ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 7. ovoga Zakona
5. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik besplatno na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka u skladu s člankom 5. stavkom 8. ovoga Zakona
6. potrošaču ne da ili ne učini dostupnim najmanje jednom godišnje i besplatno izvješće o naknadama u skladu s člankom 6. stavkom 1. ovoga Zakona
7. na zahtjev potrošača ne dostavi potrošaču izvješće o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona
8. izvješće o naknadama nije sastavljeno u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovoga Zakona
9. na svojoj internetskoj stranici ne osigura poveznicu s internetskom stranicom Hrvatske narodne banke u skladu s člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona
10. potrošača ne obavijesti o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno u skladu s člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona
11. potrošaču ne pruži informacije o troškovima i naknadama u skladu s člankom 9. stavkom 2. ovoga Zakona
12. potrošaču ne pruži uslugu prebacivanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona
13. potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja u skladu s člankom 12. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona
14. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informacije o usluzi prebacivanja na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka besplatno u skladu s člankom 12. stavkom 3. ovoga Zakona
15. kao PPU-primatelj ne informira potrošača o najranijem datumu u skladu s člankom 13. stavkom 5. ovoga Zakona

16. kao PPU-primatelj ne da ili ne učini dostupnim potrošaču primjerak potpisane punomoći u skladu s člankom 13. stavkom 7. ovoga Zakona

17. kao PPU-primatelj u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje ne zatraži od PPU-prenositelja da izvrši sve radnje iz članka 14. ovoga Zakona koje su predviđene u punomoći potrošača

18. kao PPU-prenositelj po primitku zahtjeva iz članka 14. ovog Zakona ne poduzme radnje iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s punomoći iz članka 13. ovog Zakona

19. kao PPU-prenositelj ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza na računu za plaćanje koje sprječavaju zatvaranje tog računa u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Zakona

20. kao PPU-prenositelj blokira platni instrument protivno članku 15. stavku 3. ovoga Zakona

21. kao PPU-primatelj u roku i na način iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona ne poduzme neku od radnji iz članka 16. stavka 1. točaka 1., 2., 4. ili 5. ovoga Zakona

22. kao PPU-primatelj ne dostavi potrošaču pisanu obavijest u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona

23. u roku iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona na zahtjev potrošača ne izvrši neku od radnji zatraženih u skladu s člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona

24. ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji u skladu s člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona

25. kao PPU-prenositelj ili PPU-primatelj ne osigura potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim naložima i izravnim terećenjima koje potrošač ima kod tih pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 18. stavkom 1. ovoga Zakona

26. kao PPU-prenositelj naplati naknadu potrošaču ili PPU-primatelju protivno članku 18. stavku 2. ovoga Zakona

27. kao PPU-prenositelj ili PPU-primatelj naplati naknadu potrošaču protivno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona

28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona

29. kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ne postupi na način i u roku iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona

30. kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa u skladu s člankom 22. stavkom 7. ovoga Zakona

31. kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 22. stavkom 8. ovoga Zakona

32. kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa postupi protivno članku 22. stavku 9. ovoga Zakona

33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona

34. kao kreditna institucija nudi ili ugovara usluge u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun protivno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona
35. kao kreditna institucija nudi ili ugovara osnovni račun u valuti koja nije službena valuta Republike Hrvatske protivno članku 23. stavku 3. ovoga Zakona
36. kao kreditna institucija potrošaču protivno članku 23. stavku 4. ovoga Zakona ne omogućiti izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona
37. kao kreditna institucija potrošaču ne omogućiti iniciranje i upravljanje platnim transakcijama na način iz članka 23. stavka 5. ovoga Zakona
38. kao kreditna institucija nudi ili ugovara ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu protivno članku 23. stavku 6. ovoga Zakona
39. kao kreditna institucija protivno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona naplati potrošaču naknadu koju inače ne bi naplaćivala prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena
40. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji ne pripada osjetljivoj skupini naknadu u visini koja nije u skladu s člankom 24. stavkom 2. ovoga Zakona
41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u većem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 4. ovoga Zakona
42. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu iz članka 24. stavka 4. ovoga Zakona za manji opseg usluga od onog utvrđenog u članku 24. stavku 5. ovoga Zakona
43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u većem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 9. ovoga Zakona
44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona
45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 12. ovoga Zakona
46. kao kreditna institucija potrošaču ne učini dostupnim informacije u skladu s člankom 25. ovoga Zakona
47. kao kreditna institucija raskine okvirni ugovor o osnovnom računu iz razloga različitih od onih iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona
48. kao kreditna institucija sastavi obavijest o razlogu za raskid na način protivan članku 26. stavcima 3. i 5. ovoga Zakona
49. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu za obavijest protivno članku 26. stavku 6. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov odgovorni izvršni

direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Lakši prekršaji

Članak 32.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna, ako:

1. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik sa sadržajem u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona
2. pojmovnik ne sastavi u skladu s člankom 5. stavkom 6. ovoga Zakona
3. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik na način iz članka 5. stavka 7. ovoga Zakona
4. potrošaču ne ponudi primanje izvješća o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona
5. se u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima ili u ugovoru s potrošačem ne koristi pojmovima iz popisa najreprezentativnijih usluga ovoga Zakona u skladu s člankom 7. stavkom 1. i 3. ovoga Zakona
6. kao kreditna institucija u obavijesti potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 22. stavkom 10. ovoga Zakona
7. kao kreditna institucija protivno članku 22. stavku 12. ovoga Zakona omogući raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su vezani uz osnovni račun potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu
8. kao kreditna institucija u obavijesti iz članka 26. stavka 3. ili 4. ovog Zakona ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 26. stavkom 7. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov izvršni direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom od 7.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka

Članak 33.

Ministarstvo financija, Financijski inspektorat vodi u prvom stupnju prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom.

ODJELJAK 2.

Objava odluka o prekršaju

Članak 34.

(1) Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat na svojim internetskim stranicama objavljuju izreke pravomoćnih odluka donesenih u prekršajnim postupcima koje su pokrenuli kao ovlašteni tužitelji, a kojima je pružatelj platnih usluga ili odgovorna osoba pružatelja platnih usluga proglašena krivom za prekršaj iz ovoga Zakona. Uz izreku objavljuje se naziv tijela koje je donijelo odluku te broj i datum odluke.

(2) Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat mogu objaviti rješenja koja su donijeli u izvršavanju svojih nadzornih ovlasti iz ovoga Zakona. Kad objave takvo rješenje, dužni su objaviti i odluku upravnog suda ako je protiv tog rješenja podnesena tužba.

(3) Podaci koji su bankovna tajna ili su zaštićeni zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka izuzet će se od objave iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Ako Hrvatska narodna banka ili Ministarstvo financija, Financijski inspektorat ocijene da bi objava iz stavka 1. ovoga članka mogla ozbiljno ugroziti stabilnost financijskog tržišta ili prouzročiti nerazmjernu štetu pružatelju platnih usluga, anonimizirat će podatak o pružatelju platnih usluga.

(5) Ako Hrvatska narodna banka ili Ministarstvo financija, Financijski inspektorat ocijene da bi objava iz stavka 1. ovoga članka mogla prouzročiti nerazmjernu štetu odgovornoj osobi pružatelja platnih usluga, anonimizirat će podatak o odgovornoj osobi.

(6) Objave iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ostaju na internetskoj stranici tri godine od pravomoćnosti odluke o prekršaju.

POGLAVLJE VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti Hrvatske narodne banke

Članak 35.

(1) Podzakonske propise iz članka 5. stavka 9., članka 8. stavka 4. i članka 27. stavka 2. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka donijet će najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Podzakonski propis iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona Hrvatska narodna banka dužna je objaviti na svojoj internetskoj stranici odmah nakon njegova stupanja na snagu.

(3) Hrvatska narodna banka objavit će na svojoj internetskoj stranici obavijest o stupanju na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članaka 10. do 14. Uredbe (EU) 1093/2010.

Obavješćivanje Europske komisije i Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o svojoj nadležnosti i nadležnosti Ministarstva financija, Financijskog inspektorata iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona te obavještava Europsku komisiju o svojoj nadležnosti iz članka 29. stavka 2. ovoga Zakona kao i o svim promjenama tako utvrđenih nadležnosti.

(2) Hrvatska narodna banka obavještava Europsku komisiju do 18. rujna 2018. godine, a nakon toga svake dvije godine o usklađenosti postupanja pružatelja platnih usluga s člancima 5., 6. i 7. ovoga Zakona, o ispunjavanju svojih dužnosti iz članka 8. ovoga Zakona, o broju prebačenih računa za plaćanje i broju odbijenih zahtjeva za prebacivanje, o broju kreditnih institucija koje nude osnovni račun, ukupnom broju otvorenih osnovnih računa i broju odbijenih zahtjeva za otvaranje osnovnog računa.

Stupanje na snagu

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 5. stavaka od 1. do 8., članka 6., članka 7., članka 8. stavaka 1., 2. i 3., članka 31. stavka 1. točaka od 1. do 9., članka 32. stavka 1. točaka od 1. do 5. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu prvoga dana nakon proteka roka od devet mjeseci od dana stupanja na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU i članaka 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ovim Zakonom utvrđuju se pravila za transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošaču vezano uz njegov račun za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske te otvaranje i korištenje osnovnog računa za plaćanje.

Prava i obveze iz ovoga Zakona, koji proizlaze za potrošače vezano uz račun za plaćanje, do sada nisu bili uređeni zakonodavstvom u Republici Hrvatskoj.

U skladu s obvezom kontinuiranog usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, donošenje ovoga Zakona predlaže se radi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU). Direktiva 2014/92/EU stupila je na snagu 17. rujna 2014. godine i uređuje jedinstvena pravila za cijeli Europski gospodarski prostor. Obveza država članica je bila prenijeti odredbe Direktive 2014/92/EU u svoja nacionalna zakonodavstva do 18. rujna 2016. godine.

Direktiva 2014/92/EU donesena je ponajprije zbog potrebe za daljnjim razvojem unutarnjeg tržišta Europske unije, i to omogućavanjem otvaranja računa za plaćanje potrošačima bilo gdje u Europskoj uniji bez obzira na njihovo prebivalište ili iznos financijskih sredstava kojim raspolažu, povećavanjem usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje i omogućavanjem jednostavnog prebacivanja računa za plaćanje. Navedeno je bitna pretpostavka za povećanje financijske uključenosti i mobilnosti potrošača jer su računi za plaćanje postali neophodni za sudjelovanje u gospodarskom i društvenom svakodnevnom životu modernog društva.

Dakle, ciljevi Direktive 2014/92/EU jesu sljedeći:

- povećati transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
- uspostaviti pravila za prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
- olakšati prekogranično otvaranje računa za plaćanje
- uspostaviti pravila za otvaranje i korištenje osnovnog računa za plaćanje.

Donošenjem Zakona očekuje se unaprjeđenje pružanja usluga platnog prometa potrošačima s osnove povećanja transparentnosti i usporedivosti naknada koje su povezane s računom za plaćanje, olakšavanja prebacivanja računa za plaćanje na nacionalnoj razini te osiguravanja prava potrošačima da otvore i koriste se osnovnim računom za plaćanje uz znatno manje administrativno i financijsko opterećenje. Naposljetku, očekuje se da će Zakon dovesti do veće financijske uključenosti i mobilnosti potrošača u Republici Hrvatskoj.

Zakon se primjenjuje na sve pružatelje platnih usluga, osim odredbi Poglavlja IV. ovoga Zakona (Pravo na račun za plaćanje) kojima se uređuje pravo na otvaranje osnovnog računa za plaćanje, a koje se primjenjuju samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun. Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na račune za plaćanje putem kojih potrošač može provesti barem sljedeće platne transakcije: uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov

novac te izvršavati i primati platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Uspostavom jedinstvenih pravila omogućit će se vrlo jednostavna usporedba obuhvata usluga i visine naknada vezanih uz račun za plaćanje, definirat će se postupci prebacivanja računa za plaćanje i izbjeći diskriminacija na temelju boravišta prema potrošačima koji namjeravaju otvoriti račun za plaćanje u drugim državama članicama i koristiti se njime.

Poboljšanjem transparentnosti i usporedivosti naknada omogućit će se potrošačima bolje razumijevanje naknada vezanih uz račun za plaćanje. Na ovaj način potrošači će imati mogućnost usporediti ponude različitih pružatelja platnih usluga i donijeti odluku o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. U tu svrhu Zakon propisuje način, sadržaj i oblik informativnog dokumenta o naknadama koji će obuhvaćati naknade koje pružatelj platnih usluga naplaćuje za najreprezentativnije, odnosno najčešće korištene platne usluge. Pritom će biti u obvezi koristiti se standardiziranim pojmovima, odnosno nazivima usluga, čime će se potrošaču dodatno olakšati uspoređivanje ponuda različitih pružatelja platnih usluga. Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje utvrdit će Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom. Dodatno, informativni dokument o naknadama morat će biti dostupan potrošačima u obliku kratkog dokumenta, koji je napisan lako razumljivim riječima i jednostavan za čitanje. Takve informacije koje su sažete, standardizirane i jednostavne za usporedbu pomoć će potrošačima u još boljem razumijevanju i usporedbi naknada između različitih pružatelja platnih usluga s obzirom na to da će sve ključne informacije biti sažete u jednom kratkom dokumentu s korištenim standardiziranim pojmovima.

Pružateljima platnih usluga se, također, uvodi dodatna obveza informiranja potrošača o naplaćenim naknadama. Naime, pružatelj platnih usluga dužan je potrošača, najmanje jedanput godišnje, besplatno informirati o svim naplaćenim naknadama vezano uz račun za plaćanje, uključujući i informaciju o kamatama naplaćenima za prekoračenje. Na taj način potrošač će jednom godišnje, na jednom dokumentu, biti detaljno informiran o svim naknadama i kamatama koje mu je zaračunao njegov pružatelj platnih usluga u proteklih godinu dana, što dosad nije bio slučaj. Time će se potrošače dodatno osvijestiti o stvarnom iznosu naknada koje plaća na godišnjoj razini.

Kako bi se potrošačima omogućio pristup nepristranim i vjerodostojnim informacijama o visini naknada vezanih uz račun za plaćanje koje naplaćuju svi pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj, Hrvatska narodna banka na svojoj će internetskoj stranici objavljivati usporedbu naknada koje različiti pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje. Informacije o naknadama koje će se objavljivati na internetskoj stranici redovito će se ažurirati na temelju podataka prikupljenih od pružatelja platnih usluga. Pristup navedenoj stranici bit će besplatan i potrošačima će omogućiti dobivanje jasnih, sažetih i točnih informacija o naknadama koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj, i to sve na jednom mjestu bez nepotrebnih troškova. Time će potrošači vrlo jednostavno moći odabrati najpovoljnijeg pružatelja platnih usluga.

Zakonom se uvode i pravila kojima se uređuje usluga prebacivanja računa za plaćanje na području Republike Hrvatske iz jedne u drugu kreditnu instituciju. Usluga prebacivanja treba omogućiti potrošaču jasan, brz i siguran postupak prebacivanja između računa za plaćanje u istoj valuti kod pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj, i to bez velikoga administrativnog ili financijskog opterećenja za potrošača. Usluga prebacivanja omogućuje potrošaču promjenu pružatelja platnih usluga ako on to želi, ali i promjenu računa za plaćanje unutar istog pružatelja platnih usluga. Potrošač može odabrati račun za plaćanje koji on smatra prihvatljivijim za svoje potrebe, što znači da može svoj postojeći račun za plaćanje jednostavno zamijeniti drugim računom. Ovim Zakonom omogućuje se potrošaču jednostavno prebacivanje računa za plaćanje od jednog pružatelja platnih usluga kod drugoga, na način da potrošač dostavi zahtjev s punomoći (unificirani obrazac) samo pružatelju platnih usluga kod kojega želi otvoriti račun za plaćanje, a sve ostale radnje u postupku prebacivanja provode se između pružatelja platnih usluga u propisanim rokovima i na način određen u punomoći potrošača bez nekih dodatnih zahtjeva za potrošača.

Zakonom se uređuje i način otvaranja i korištenja osnovnog računa za plaćanje u kreditnim institucijama za potrošače sa zakonitim boravištem u Europskoj uniji. Pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa je nediskriminirajuće i lako je dostupno. Zakonom se obveza otvaranja i vođenja osnovnog računa određuje za one kreditne institucije u Republici Hrvatskoj čija financijska snaga i mrežna rasprostranjenost poslovnih jedinica osigurava široku dostupnost svim potrošačima koji žele otvoriti osnovni račun. Međutim, na osnovi vlastite poslovne odluke, i ostale, manje kreditne institucije mogu također nuditi potrošačima otvaranje i vođenje osnovnog računa.

Osnovni račun obuhvaća usluge otvaranja i vođenja računa za plaćanje, polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje i podizanje gotovog novca s tog računa te izvršenje platnih transakcija (izravnih terećenja, platnih transakcija putem platne kartice uključujući plaćanja putem interneta i kreditnih transfera uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva). Osnovni račun vodit će se u kunama, a ugovoreno prekoračenje neće biti dopušteno.

Iako pružatelji platnih usluga i danas nude određenim kategorijama potrošača (npr. studentima, umirovljenicima i dr.) otvaranje i korištenje računa za plaćanje po povoljnijim uvjetima, ovim Zakonom će se za posebno osjetljivu skupinu potrošača korisnika socijalne pomoći omogućiti ostvarivanje prava na osnovni račun (uključivo i pravo na deset besplatnih nacionalnih platnih transakcija) po znatno povoljnijim uvjetima u odnosu na tržišne cijene.

Republika Hrvatska će donošenjem ovoga Zakona uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije te će na taj način ispuniti obveze propisane Direktivom 2014/92/EU.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Uz članak 1.

U članku 1. predloženog Zakona utvrđuje se predmet Zakona, i to: transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske, olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje i otvaranje i korištenje osnovnog računa.

Uz članak 2.

Ovim člankom propisano je pravo Europske unije s kojim su usklađene odredbe ovoga Zakona.

Uz članak 3.

U ovom članku propisani su pojmovi koji se upotrebljavaju u Zakonu. Uz pojmove kojima je značenje određeno Direktivom 2014/92/EU, navedeni članak sadržava i dodatne pojmove iz drugih propisa iz područja platnog prometa koji su nužni za opseg primjene ovoga Zakona (primjerice pojam „nacionalna platna transakcija“).

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je da se Poglavlje II. ovoga Zakona koje se odnosi na transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje primjenjuje na sve pružatelje platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisani su sadržaj, oblik i način davanja informativnog dokumenta o naknadama koje je pružatelj platnih usluga dužan dati potrošaču prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje te pojmovnika. Informativni dokument o naknadama mora sadržavati pojmove za sve usluge s popisa najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koji donosi Hrvatska narodna banka i ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge naknadu za svaku od tih usluga. Pružatelj platnih usluga dužan je na informativni dokument o naknadama primijeniti standardizirani format informativnog dokumenta i njegov zajednički simbol u skladu s provedbenim tehničkim standardom koji će donijeti Europska komisija na temelju članka 4. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisani su sadržaj, oblik i način davanja izvješća o naknadama. Pružatelj platnih usluga dužan je potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno dati ili učiniti raspoloživim izvješće o naknadama. Izvješće o naknadama obuhvaća sve obračunate naknade, te, ako je primjenjivo, informacije o kamatnoj stopi na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos zaračunatih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom razdoblju kao i informaciju o pasivnoj kamatnoj stopi koja se primjenjuje na račun za plaćanje i ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom razdoblju. Pružatelj platnih usluga dužan je na izvješće o naknadama primijeniti standardizirani format izvješća o naknadi i njegov zajednički simbol u skladu s provedbenim tehničkim standardom koji će donijeti Europska komisija na temelju članka 5. Direktive 2014/92/EU.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuje se obveza pružatelja platnih usluga da se u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenim potrošačima te u ugovorima s potrošačem koristi

pojmovima iz popisa najreprezentativnijih usluga koji donosi Hrvatska narodna banka. Uz navedene pojmove u tim informacijama koje su namijenjene potrošačima pružatelj platnih usluga može se koristiti i svojim nazivima. Pružatelj platnih usluga smije u informativnom dokumentu, izvješću o naknadama, uz propisane pojmove iz navedenog popisa koristiti se i svojim nazivom za označavanje tih usluga pod uvjetom da se njime koristi kao sekundarnom oznakom tih usluga.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se da Hrvatska narodna banka uspostavlja internetsku stranicu na kojoj se uspoređuju naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za usluge iz popisa najreprezentativnijih usluga iz članka 5. stavka 9. ovoga Zakona i da upravlja tom stranicom. Podaci koji se objavljuju na toj internetskoj stranici prikupljaju se od pružatelja platnih usluga u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke te se redovito ažuriraju. Pristup navedenoj stranici je besplatan. Pružatelji platnih usluga dužni su na svojoj internetskoj stranici osigurati poveznicu sa službenom internetskom stranicom Hrvatske narodne banke na kojoj se uspoređuju navedene naknade.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisana je obveza pružatelja platnih usluga, kada račun za plaćanje pruža u paketu s drugim proizvodom ili uslugom, da obavijesti potrošača može li se taj račun ugovoriti samostalno te, ako je to moguće, da potrošaču pruži zasebne informacije o troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga iz tog paketa koje se mogu posebno ugovoriti.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisano je da uslugu prebacivanja pružaju svi pružatelji platnih usluga koji potrošačima pružaju uslugu otvaranja i vođenja računa za plaćanje.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisani su sadržaj i uvjeti pružanja usluge prebacivanja. Navedena usluga sastoji se u prijenosu informacija o svim ili određenim trajnim nalogima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje i/ili prijenosu dijela ili cijeloga pozitivnog stanja s računa za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prienos (PPU-prenositelj) kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj (PPU-primatelj). Usluga prebacivanja može se provesti uz zatvaranje ili bez zatvaranja računa za plaćanje s kojeg potrošač provodi prebacivanje. Uslugu prebacivanja provode pružatelji platnih usluga na području Republike Hrvatske između računa za plaćanje u istoj valuti. Opseg usluge prebacivanja određuje potrošač u punomoći koju daje PPU-primatelju.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisani su sadržaj i način davanja informacija o usluzi prebacivanja koje je pružatelj platnih usluga dužan učiniti raspoloživima potrošaču.

Uz članke od 13. do 16.

Ovim člancima propisuju se postupak i način pružanja usluge prebacivanja te obveze pružatelja platnih usluga koji sudjeluju u postupku prebacivanja. Člankom 13. ovoga Zakona propisan je način davanja punomoći za prebacivanje računa za plaćanje i njezin sadržaj. Davanjem punomoći PPU-primatelju potrošač inicira prebacivanje. Pružatelji platnih usluga (PPU-primatelj ili PPU-prenositelj) provode samo one radnje za koje im je potrošač dao svoje

izričito ovlaštenje u punomoći za prebacivanje. Potrošač u punomoći za prebacivanje mora odrediti datum od kada će se početi izvršavati radnje koje je on odredio u toj punomoći, a PPU-primatelj dužan je informirati potrošača o najranijem datumu od kojeg potrošač može zatražiti izvršenje tih radnji. Člancima 14. i 15. ovoga Zakona uređuje se odnos između PPU-primatelja i PPU-prenositelja te se propisuje njihovo postupanje tijekom postupka prebacivanja. Članak 14. ovoga Zakona propisuje da je PPU-primatelj dužan u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje zatražiti od PPU-prenositelja izvršenje radnji navedenih u toj punomoći. Člankom 15. ovoga Zakona propisana je obveza PPU-prenositelja da nakon što primi zahtjev od PPU-primatelja dostavi u roku pet radnih dana zatražene podatke PPU-primatelju te da izvrši radnje čije je izvršenje zatražio potrošač u punomoći za prebacivanje. Člankom 16. ovoga Zakona uređene su ostale obveze PPU-primatelja koje je dužan izvršiti u roku od pet radnih dana nakon što zaprimi podatke od PPU-prenositelja.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuju se obveze pružatelja platnih usluga u Republici Hrvatskoj kada potrošač želi otvoriti račun za plaćanje u drugoj državi članici. Propisanim mjerama potrošaču se olakšava prekogranično otvaranje računa za plaćanje.

Uz članak 18.

Ovim člankom uređuju se naknade koje se naplaćuju tijekom postupka prebacivanja. Naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošaču moraju biti primjerene i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređena je odgovornost pružatelja platnih usluga za imovinski gubitak potrošača, koji je nastao zato što taj pružatelj platnih usluga nije u cijelosti ili djelomično ispunio svoje obveze u postupku prebacivanja. Odgovornost pružatelja platnih usluga isključena je samo u iznimnim i nepredvidivim okolnostima.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je da se Poglavlje IV. ovoga Zakona koje se odnosi na osnovni račun za plaćanje primjenjuje samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.

Uz članak 21.

Ovim se člankom kreditnoj instituciji zabranjuje diskriminacija potrošača koji podnosi zahtjev za otvaranje računa za plaćanje na osnovi državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi iz članka 21. Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Kreditna institucija ne smije postavljati potrošačima uvjete za otvaranje osnovnog računa koji su na bilo kojoj osnovi diskriminirajući za potrošača.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisani su uvjeti i način otvaranja osnovnog računa. Uslugu otvaranja osnovnog računa dužna je nuditi potrošačima ona kreditna institucija koja prema revidiranim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna, i to svim potrošačima koji imaju zakonito boravište u Europskoj uniji, uključujući i potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak, no čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga. Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga. Cjeloviti postupak odlučivanja o zahtjevu za otvaranje osnovnog računa ne smije biti duži od deset radnih dana. Otvaranje osnovnog računa mora

biti provedeno u skladu s propisom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisana su obilježja osnovnog računa. Osnovni račun obuhvaća usluge koje omogućuju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje, podizanje gotovog novca s tog računa i usluge izvršenja platnih transakcija (izravna terećenja, platne transakcije putem platne kartice, uključujući plaćanja internetom, te kreditne transfere uključujući trajne naloge na šalterima i putem internetskog bankarstva). Potrošač ima pravo na neograničeni broj radnji koje se nude u okviru navedenog računa. Kreditna institucija nudi osnovni račun u službenoj valuti Republike Hrvatske. Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređuju se naknade povezane s osnovnim računom. Kreditna institucija za pojedine usluge koje se nude u okviru osnovnog računa smije potrošaču naplatiti samo one naknade koje i inače naplaćuje, a te naknade moraju biti razumne. Iznimno, naknade za platne transakcije putem kreditnih kartica kreditna institucija naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. Člankom 24. stavkom 3. ovoga Zakona određen je način određivanja razumne naknade, dok se člankom 24. stavkom 4. ovoga Zakona određuje način izračuna naknade za potrošače koji pripadaju osjetljivoj skupini (iz članka 24. stavka 10. ovoga Zakona) i koja ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesečne isplaćene neto plaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku (godišnji pokazatelj). Osjetljiva skupina potrošača ima pravo na osnovni račun koji uključuje deset besplatnih nacionalnih platnih transakcija.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se obaveza kreditne institucije o informiranju potrošača o osnovnom računu. Kreditna institucija treba potrošaču besplatno učiniti dostupnim informacije o uslugama koje se nude u okviru tog računa, uvjetima njegova korištenja i povezanim naknadama te informirati potrošača da otvaranje osnovnog računa nije uvjetovano ugovaranjem dodatnih usluga.

Uz članak 26.

Ovim člankom uređuje se raskid okvirnog ugovora o osnovnom računu. Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, na prestanak okvirnog ugovora o osnovnom računu primjenjuju se odredbe, iz zakona kojim je uređen platni promet te zakona kojim su uređeni obvezni odnosi, koje se odnose na raskid i otkaz ugovora. Kreditna institucija može jednostrano raskinuti okvirni ugovor računa za plaćanje s osnovnim uslugama na način i pod uvjetima navedenima u ovom Zakonu.

Uz članak 27.

Ovim člankom uređuje se pravo Hrvatske narodne banke na propisivanje sadržaja izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu, te da se takva izvješća na propisani način i u propisanom roku, dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci. Ovaj članak omogućuje Hrvatskoj narodnoj banci prikupljanje statističkih podataka propisanih člankom 86. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci (Narodne novine, br. 75/08 i 54/13). Dobiveni podaci koriste se u svrhu nadzora pružatelja usluga platnog prometa u skladu s ovim Zakonom, a što je zadatak Hrvatske narodne banke određen člankom 4. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci.

Uz članak 28.

Ovim se člankom Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat određuju kao nadzorna tijela za primjenu ovoga Zakona, delegiranih akata Europske komisije i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se međusobna suradnja Hrvatske narodne banke i Ministarstva financija, Financijskog inspektorata te se uređuju način i uvjeti pod kojima Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat surađuju s nadležnim tijelima drugih država članica. Suradnja obuhvaća međusobno pružanje pomoći, što uključuje razmjenu podataka i suradnju u provođenju istražnih i nadzornih radnji. Razmjena podataka u okviru suradnje nije povreda obveze povjerljivih podataka. Ako je nadležno tijelo od kojeg se traži suradnja odbilo zahtjev za suradnju, a osobito zahtjev za razmjenu informacija ili nije postupilo u primjerenom roku, po zaprimljenom zahtjevu Hrvatske narodne banke može tražiti posredovanje Europskoga nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Uz članak 30.

Ovim člankom uređuje se izvansudsko rješavanje sporova. Potrošač ima pravo na prigovor pružatelju platnih usluga, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci te na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora, pri čemu se primjenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje platni promet.

Uz članke 31. i 32.

Ovim člancima propisani su prekršaji i visina novčane kazne za pojedine prekršaje. Prekršajnim odredbama sankcioniraju se prekršaji pružatelja usluga, odnosno odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, ili njegov izvršni direktor, odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće države osnovane u Republici Hrvatskoj. U slučaju da je prekršaj počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici, koji platne usluge u Republici Hrvatskoj pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik, kao i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisana je nadležnost Ministarstva financija, Financijskog inspektorata za vođenje prekršajnog postupka u prvom stupnju.

Uz članak 34.

Ovim člankom uređuje se pravo Hrvatske narodne banke i Ministarstva financija, Financijskog inspektorata da na svojim internetskim stranicama objavljuju izreke pravomoćnih odluka donesenih u prekršajnim postupcima koje je pokrenula Hrvatska narodna banka ili Ministarstvo financija, Financijski inspektorat kao ovlašteni tužitelji, a kojima je pružatelj platnih usluga ili odgovorna osoba pružatelja platnih usluga proglašena krivom za prekršaje prema ovom Zakonu. Propisuju se sadržaj, način i uvjeti objavljivanja takvih odluka.

Uz članak 35.

Ovim člankom određen je rok od najviše dvije godine u kojemu je Hrvatska narodna banka dužna donijeti podzakonske propise na temelju ovoga Zakona. Obzirom da se podzakonskim

propisima omogućuje lakša provedba delegiranih akata Europske komisije, koja kasni s donošenjem delegiranih akata, čđređen je rok od dvije godine od dana donošenja Zakona, kao maksimalan rok, u kojem se moraju donijeti podzakonski propisi. Također je propisana i obveza Hrvatske narodne banke da na svojoj internetskoj stranici objavi obavijest o stupanju na snagu delegiranog akta Europske komisije donesenog na temelju članka 3. stavka 4. Direktive 2014/92/EU, radi osiguranja pravne sigurnosti.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisano je da Hrvatska narodna banka treba obavijestiti Europsku komisiju i Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo o svojim nadležnostima i obvezama te o nadležnostima Ministarstva financija, Financijskog inspektorata koje proizlaze iz ovoga Zakona.

Uz članak 37.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Na 3. sjednici Hrvatskog sabora, održanoj 3. ožujka 2017. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu Hrvatski sabor je uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačno prijedloga zakona. Sve upućene primjedbe i prijedlozi pomno su razmotreni te je zaključeno da su sve primjedbe i prijedlozi izvan opsega predmeta uređenja ovoga Zakona. Slijedom navedenog, nema razlike između rješenja koja se predlažu ovim Konačnim prijedlogom u odnosu na ona iz Prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Prijedlozi i mišljenja na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima, a koje predlagatelj nije mogao prihvatiti su:

Prijedlozi i primjedbe zastupnika Gorana Aleksića u svezi s bankovnim naknadama, prijedlog zastupnice Ivane Ninčević-Lesandrić u svezi s potrebom uređenja bankovnih naknada za pravne osobe, prijedlozi zastupnika Tomislava Žagara u svezi s gašenjem poslovnica u općinskim središtima, prijedlozi i primjedbe zastupnika Branimira Bunjca u ime Kluba zastupnika Živog zida i SNAGA-e u svezi s pitanjem reguliranja posebnih računa koji su izuzeti od ovrhe (tzv. zaštićenih računa) i isplatom plaće u gotovu novcu, prijedlozi zastupnika Gordana Marasa u ime kluba Socijaldemokratske partije u svezi s pitanjem reguliranja zatvaranja posebnih računa koji su izuzeti od ovrhe (tzv. zaštićenih računa),

prijedlog zastupnice Božice Makar u ime Kluba zastupnika HNS, HSU-a također u svezi s pitanjem reguliranja zatvaranja posebnih računa koji su izuzeti od ovrhe (tzv. zaštićenih računa) te prijedlog zastupnika Branimira Bunjca u svezi s potrebom zabrane protuzakonitog nuđenja kredita.

Konačnim prijedlogom zakona nije moguće urediti predložena područja zbog sljedećih razloga. Ovim Zakonom prenosi se Direktiva 2014/92/EU koja je donesena ponajprije zbog potrebe za omogućavanjem otvaranja računa za plaćanje potrošačima bilo gdje u Europskoj uniji bez obzira na njihovo prebivalište ili iznos financijskih sredstava kojim raspolažu, povećavanjem usporedivosti naknada povezanih s takvim računima za plaćanje, omogućavanje jednostavnog prebacivanja računa za plaćanje i uspostavljanje pravila za otvaranje i korištenje osnovnog računa. Također, ovim Zakonom uređuje se pitanje računa za plaćanje koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može barem uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primati platne transakcije uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe. Računi za plaćanje koje vodi pružatelj platnih usluga na ime jedne ili više pravnih osoba nije predmet uređenja ovoga Zakona.

Što se tiče uređenje i određivanje bankovnih naknada za vođenje računa za plaćanje potrebno je napomenuti da Direktiva 2014/92/EU u tom pogledu uređuje naknade samo za usluge koje se pružaju u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama (osnovni račun). U članku 18. Direktive 2014/92/EU propisano je da se usluge u okviru osnovnog računa mogu pružati besplatno ili ako se za njih naplaćuje naknada da ta naknada mora biti razumna. U Konačnom prijedlogu zakona propisano je da naknada za uslugu koja se pruža u okviru osnovnog računa i za koju se smije naplaćivati naknada mora biti razumna, pri čemu će se za određivanje takve naknade za potrošače koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnika propisati metodologija izračuna te naknade. Ostale naknade nisu predmet uređenja ovoga Zakona.

Dakle, ovaj Zakon ne odnosi se na pravne osobe već samo na potrošače pri čemu je potrošač definiran kao svaka fizička osoba koja djeluje izvan svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja iz čega proizlazi da uređenje bankovnih naknada za pravne osobe nije predmet uređenja ovoga Zakona.

Pitanje posebnih računa koji su izuzeti od ovrhe uređeno je posebnim propisima, točnije Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) i Pravilnikom o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 6/13) koji uređuju koja primanja, iznosi i naknade su izuzeti od ovrhe te način otvaranja posebnog računa na koji se isplaćuju primanja, iznosi i naknade koji su izuzeti od ovrhe. Sukladno odredbama Ovršnog zakona banka ne smije naplatiti ovršeniku naknadu za otvaranje, vođenje i zatvaranje posebnog računa. Također, način isplate plaće ili mirovine nije predmet uređenja ovoga Zakona. Poreznim propisima uređeno je koje se isplate moraju obaviti na žiro račun ili tekući račun, odnosno isplate koje se mogu obaviti u gotovu novcu.

Naposljetku, u svezi nuđenja kredita i zaštite potrošača u tom području važno je istaknuti kako je isto uređeno Zakonom o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine, br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15 i 52/16), Zakonom o kreditnim institucijama (Narodne novine, br. 159/13, 19/15 i 102/15), Zakonom o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 41/14 i 110/15) i Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15).